

WONEN EN WOONDROMEN

DE KATWIJKSE 60-PLUSSER AAN HET WOORD

Inhoud

0. De Katwijkse 60-plusser aan het woord	3
1. Belangrijkste conclusies	4
2. De Katwijkse 60-plusser	6
3. De woning	8
4. Openbare ruimte	11
5. Voorzieningen	12
6. Locaties en referenties	13
7. Samenleving	15
8. Nog enkele vragen tot slot	15
Mooiste plekje van Katwijk ...	16
Zak met geld besteden aan ...	17
Bijlage	18

WONEN EN WOONDROMEN

ir. Alex Sievers MCD en Annelies van der Nagel MSc

GEMEENTE KATWIJK / BEYOND NOW BV

juni 2014

0. De Katwijkse 60-plusser aan het woord

In het kader van de update van de Katwijkse woonvisie is op drie locaties in de gemeente een bijeenkomst gehouden met de 60-plusser. Het doel was om met hen in gesprek te gaan over hoe zij het ouder worden zien en welke wensen en eisen zij stellen op het gebied van wonen, welzijn en zorg. Elk van de drie bijeenkomsten in Rijnsburg, Katwijk aan den Rijn en Katwijk Noord werd goed bezocht. We schatten dat we in totaal zeker 300 deelnemers hebben bereikt met deze actie, waarmee we kennelijk ook in een behoefte hebben weten te voorzien.

Naast de inhoudelijke bijdrage die de bijeenkomsten hebben geleverd, is er ook in procesmatige zin een stap gemaakt. De betrokkenheid en spontaniteit vanuit de doelgroep zou ook een basis kunnen vormen voor de inrichting van een seniorenpanel, een kleine groep senioren die als klankbord zou kunnen dienen in het veld van wonen, welzijn en zorg. Een eerste enthousiaste senior heeft zich al aangemeld ...

De drie bijeenkomsten kenden een min of meer vergelijkbaar stramien. Namens de gemeente Katwijk heette Lourens Visser de aanwezigen welkom, waarna Alex Sievers van Beyond Now de bijeenkomst verder leidde. Als aftrap gaf hij een inleiding over trends en innovaties in de samenleving en denkrichtingen in wonen voor senioren en deelde hij enkele bevindingen uit een gehouden beknopte enquête. Ook stipte hij de beleidscontext aan waaronder de toenemende eenzaamheid onder senioren in Nederland en de verantwoordelijkheid voor onze bevolking om gezond te blijven in tijden van bezuinigingen in de zorg.

Vervolgens is in een viertal groepen gediscussieerd over wonen, voorzieningen en participatie van de senior in Katwijk. Naast

Lourens en Alex waren Huibert Kralt en Pieter Kuijt van De Raad gespreksleiders in deze sessies. Tussen de onderdelen door werd soep met een broodje geserveerd. De bijeenkomsten sloten we af door de belangrijkste conclusies met elkaar te delen.

Ter introductie van de bijeenkomsten en om te kunnen dienen als basis voor de discussies ter plekke hebben we, zoals hiervoor al even aangestipt, een beknopte enquête gehouden onder 60-plussers. Met een respons van 630 geeft ook deze meningspeiling blijk van betrokkenheid.

Ook is een korte film gemaakt, waarin ter inspiratie een viertal Katwijkers hun mening en visie op het thema wonen, welzijn en zorg geeft. Onder meer via de Facebookpagina Woonvisie Inwoners Katwijk is deze introductiefilm te zien.

1. Belangrijkste conclusies

VRAAGGESTUURD – Wat opvalt uit zowel de enquête als de bijeenkomsten is dat onder de 60-plussers een grote behoefte bestaat aan woningen die met het oog op hún wensen en belangen worden ontwikkeld en beheerd. Appartementen met lift en specifieke seniorenwoningen zijn zeer gewenst, vaak ook in combinatie met gemeenschappelijke voorzieningen. Een en ander mag in nieuwbouw ontstaan, maar eventueel ook door aanpassing van het bestaande. En in elke kern.

SPECIFIEKE SENIORENWONING – De 60-plusser die op korte termijn wil verhuizen wil vaker een appartement, de senior die iets minder concreet weet wat hij wil is relatief vaak geïnteresseerd in een specifieke seniorenwoning. Dat kan dus een product zijn dat iets minder bekend is, waarvan er nog niet veel in de gemeente te vinden zijn, of met een andere positionering in de samenleving.

COMFORTABEL HUIS – Op woningniveau zijn een ruime woonkamer gewenst, minimaal twee slaapkamers, een buitenruimte groot genoeg voor een tafel met vier stoelen, en een ruime badkamer die ook geschikt is voor een rolstoel. Alles gelijkvloers, drempelloos en met brede deurposten. En ICT voorzieningen.

GROTE VERHUISGENEIGDHEID – Er is een bovengemiddelde verhuisgeneigdheid waarneembaar als we de verhuiscijfers van de Katwijker vergelijken met landelijke gemiddelden. Waar uit een recente studie van USP een verhuisgeneigdheid onder 55-plussers van 13% naar voren komt, zien wij onder de 60-plusser in Katwijk een verhuiscijfer van 28,5% naar voren komen, met de aantekening dat nog eens 12,5% het nog niet weet.

VERHUISDREMPELS – We schatten in dat de daadwerkelijke verhuisbewegingen nog wel kunnen afwijken van de aangegeven verhuisgeneigdheid, vooral als we kijken naar de 12,5% die aangeeft het nog niet te weten. In de bijeenkomsten geven veel mensen aan wel te willen, maar niet te kunnen verhuizen vanuit financiële redenen. Deze groep is grofweg te verdelen in tweeën. Aan de ene kant zijn daar de huurders van corporatiewoningen. Voor hen betekent een verhuizing vanuit een grote rijwoning naar een appartement of seniorenwoning het inleveren van ruimte tegen een honderden euro's hogere huurprijs. Dat kan niet of doet pijn. Aan de andere kant zijn er de woningbezitters die hun woning nu niet willen verkopen tegen een lagere prijs dan die tot voor kort reëel was. De pijn in deze laatste groep zal wat minder zijn voor hen die geen hypotheek meer hebben, of slechts een kleine, maar blijft wrang.

GELUKKIG WONEN EN PARTICIPATIE – Het is de moeite waard om in te spelen op de wens van de 60-plusser en een woning te bewonen die aantrekkelijker is dan de huidige. Mensen die zich thuis voelen, zijn gelukkiger en actiever in de samenleving, en van meer waarde

voor henzelf en voor anderen. Door hen te verleiden naar een andere woning te verhuizen komt een vaak grotere woning vrij voor huishoudens die juist op zoek zijn naar zo'n product. Het mes snijdt aan twee kanten.

THUIS VOELEN VERMINDERT EENZAAMHEID – Bovenstaand punt is ook vanuit een negatieve invalshoek te belichten. In Nederland is 8% van de senioren ernstig eenzaam. Alhoewel we geen Katwijkse cijfers hieromtrent beschikbaar hebben, schatten we in dat ook in Katwijk de focus op participatie van senioren in de samenleving van groot belang is. Het schaalniveau van de actieve participatie (vereniging, straat, buurt, wijk of stad) doet er dan minder toe. Thuis voelen is het devies.

INTEGRALE BETAALBAARHEID – Betaalbaarheid is van groot belang. Daarbij gaat het om integrale betaalbaarheid. Denken in woonlasten is dan verstandiger dan denken in huurprijzen of hypotheek alleen. Zo zou je ook de concurrentiepositie van woningen en complexen moeten willen benaderen.

DUURZAAMHEID – Denken in woonlasten is ook vervlochten met het thema duurzaamheid, dat onder de 60-plussers sterk leeft. Zeker 30% van de deelnemers aan de bijeenkomsten vindt duurzaamheid erg belangrijk. Geen van de deelnemers heeft niets op met duurzaamheid. Dat merken we ook landelijk. Senioren willen ook graag een mooie planeet achterlaten aan hun kleinkinderen. Of besparen op energielasten.

SAMEN – Een interessante term die in de bijeenkomsten vaak valt om onmogelijkheden (zoals niet kunnen verhuizen) toch mogelijk te maken is de term samen. Deze verdient het om nader te worden uitgewerkt in het kader van wonen, welzijn en zorg. Een schot voor de boeg: samen inkopen van zorg, energie, hypotheek,

mobiliteit, activiteiten en gemeenschappelijke voorzieningen biedt mogelijk enorme voordelen in financiële en sociale sfeer. Vouchers als betaalmiddel voor diensten zouden een grote prikkel kunnen vormen voor daadkracht en een bindmiddel voor gemeenschappelijke waarden.

AANTREKKELIJKE OPENBARE RUIMTE – In de openbare ruimte is er behoefte aan groen, levendigheid en afwisselende drempel- en boomwortelvrije routes, goede parkeerplaatsen nabij voorzieningen, goed openbaar vervoer met veel haltes en bankjes om te kunnen uitrusten, maar ook om lekker te kunnen rondkijken.

CPO – Op kleine schaal is er de behoefte aan de project in de sfeer van Collectief Particulier Opdrachtgeverschap. Een en ander zou heel goed kunnen landen in de vorm van een coöperatie.

NICHES - Ook voor enkele andere woonconcepten dan hiervoor genoemd is belangstelling, zeker in kleine schaal. In de open vragen in de enquête en in de bijeenkomsten worden vele voorbeelden genoemd anders dan de specifieke seniorenwoning of het appartement met lift. Onder meer de Serviceflat, Focuswoning, Wonen met zorg op afroep, Groepswoning (voor senioren), Begeleid Wonen, Aanleunwoning en Kangoeroewoning passeren de revue.

COMMUNICATIE - Lang niet alle senioren weten de weg te vinden als het gaat om informatie over wonen, welzijn en zorg, zoals over bijvoorbeeld de regionale woonruimteverdeling. In de huursector gaat het om het voorsorteren op andere woonruimte, wat er gebeurt als je een koopwoning achterlaat, of hoe vermogen meetelt. Ook in tijden van zelfredzaamheid ligt er voor de professionals een uitdaging om te faciliteren via goede communicatiekanalen.

NU - Wat de deelnemers betreft: Aan de slag!

2. De Katwijkse 60-plusser

In dit hoofdstuk gaan we kort in op de Katwijkse 60-plusser zoals hij of zij deelnam aan de enquête. Aan bod komen de respons, de leeftijd van de respondenten en zijn voornaamste contacten.

2.1 Respons enquête

De enquête is uitgezet onder alle 60-plussers in de gemeente Katwijk via een brief met een link naar de locatie van de enquête op internet. Mooi is om te zien dat de deelname aan de enquête uit elke wijk komt. Het aandeel respondenten uit Katwijk aan Zee in de enquête bedroeg 35,5%, waarmee deze wijk het grootste aandeel inneemt. De respons uit Valkenburg als aandeel van het totaal in de gemeente bedroeg 7,7%. Deze kern, die ook in inwoneraantal fors kleiner is dan de wijk Katwijk aan Zee, blijft daarmee enigszins achter bij de andere. Dit is mede te verklaren door een kleiner aandeel 60-plussers in de kern.

Figuur: Verdeling respons

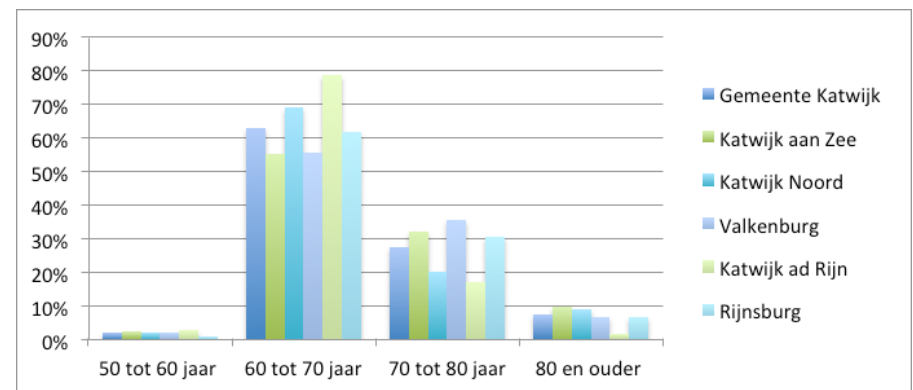

Bron: Enquête 60-plussers Katwijk 2014

2.2 Leeftijd

Qua leeftijd zijn de respondenten voornamelijk tussen de 60 en 80 jaar oud, waarvan de meeste tussen 60 en 70 jaar. In de kern Katwijk aan den Rijn hebben relatief veel jongere senioren meegedaan: hier is het percentage respondenten tussen de 60 en 70 jaar oud maar liefst 79%. De respondenten uit Valkenburg zijn relatief het oudst.

Figuur: Leeftijd respondenten

Bron: Enquête 60-plussers Katwijk 2014

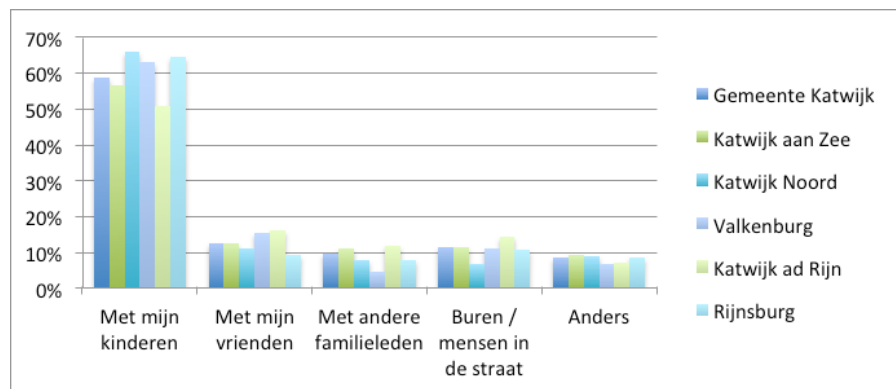
2.3 Sociale contacten

De Katwijker heeft veel contact met zijn kinderen. Als we in de enquête vragen naar met wie de senioren de meeste contacten hebben, zijn dat toch hun kinderen. Veel meer dan bijvoorbeeld met vrienden of burens. De kinderen wonen dan ook vaker dan in andere gemeenten het geval is in de buurt. Alhoewel dat niet direct en breed gedragen uit de bijeenkomsten, noch uit de enquête naar voren komt, zou het toevoegen van ontmoetingsplekken in de buurt of gekoppeld aan seniorencomplexen bij kunnen dragen aan meer contacten. In de enquête wordt daarbij specifiek de wens geuit ook enkele neutrale voorzieningen te in de nabijheid te hebben.

“Ouderen zonder kinderen (in de buurt) zijn meer aangewezen op hulp van burens en vrienden, maar de burens kent men niet goed meer. Er is in Katwijk wel veel saamhorigheid, maar, er mist toch wat”.

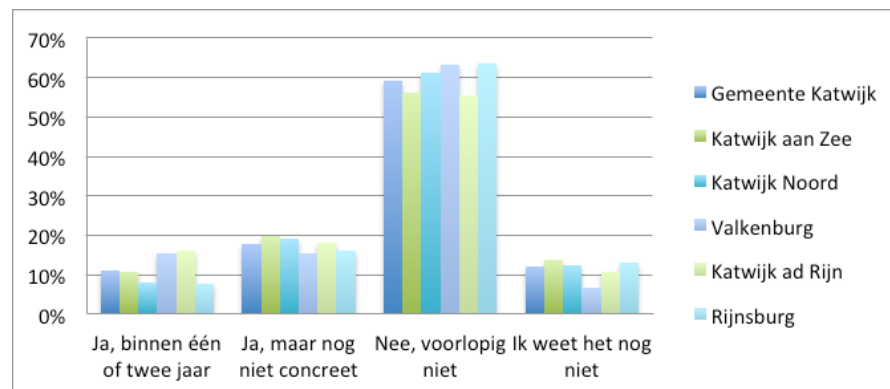
Figuur: sociale contacten

Bron: Enquête 60-plussers Katwijk 2014

dat binnen nu en twee jaar wil verhuizen is het grootste in Katwijk aan den Rijn (16%) - op zich opvallend omdat de respondenten hier relatief jong zijn. In Rijnsburg is de verhuiscgenigheid het laagst.

Figuur: Verhuiscgenigheid

Bron: Enquête 60-plussers Katwijk 2014

3. De woning

In de aankomende hoofdstukken gaan we in op de wensen die Katwijkers hebben ten aanzien van de woning, de openbare ruimte en voorzieningen in de directe omgeving. De input hiervoor is afkomstig uit de enquête en de gesprekken tijdens de workshops. Allereerst: verhuiscwensen en het gewenste woningtype.

3.1 Verhuiscplannen

De verhuiscgenigheid onder de Katwijkse respondenten is vergelijkbaar met de cijfers op landelijk niveau – zo niet hoger. 11% van de 60-plussers in Katwijk wil graag binnen één of twee jaar verhuizen. Tegelijkertijd zijn er grote verschillen in verhuiscgenigheid tussen de Katwijkse kernen. Het aandeel mensen

Ervan uitgaande dat in de praktijk iets meer dan de helft van de verhuigeneigden de verhuishwens verwezenlijkt, betekenen deze cijfers dat er kansen liggen op de woningmarkt. Verleiding en emotie zijn daarbij begrippen die in nieuw of vernieuwd, op de doelgroep afgestemd, woningaanbod steeds weer terugkomen. Een woning moet niet ‘geschikt’ zijn: een woning moet ‘aantrekkelijk’ zijn. Fijn, comfortabel, veilig, knus, licht, betaalbaar, eigen,

3.2 Gewenste woning

Er bestaat een duidelijke behoefte aan goede, ruime op senioren gerichte woningen. Betaalbaarheid is daarbij van belang, zeker ook vanuit de constatering van enkele 60-plussers dat er weinig concurrentie in de verhuurmarkt bestaat en dat prijzen (woonlasten) tussen het sociale segment en de vrije sector soms nauwelijks verschillen.

“In Katwijk aan den Rijn is het aanbod aan mooie seniorenwoningen erg klein. Veel ouderen verhuizen nu naar een serviceflat in Leiden, omdat er in Katwijk aan den Rijn niets is. Dat is zonde, want ze zouden veel liever hier blijven. Het wordt natuurlijk wel steeds gezelliger daar ...”.

“Ik ben net 65 geworden en woon in Rijnsburg. Op den duur wil ik wel naar een appartement – het liefst in het centrum. Mensen aan de rand wegstoppen als ze ouder worden vind ik niks... Bij voorkeur koop, met parkeerruimte, en gemengd qua bewoners – mensen vanaf 50 jaar oud. En een beetje hoog. Het liefst kijk ik over alles heen”.

“Ik woon nu 45 jaar lang in mijn huis en betaal 375 euro per maand. Ik wil heel graag verhuizen vanwege de badkamer, maar als ik dat zou doen moet ik opeens 650 euro betalen. En dat lukt mij niet ...”.

“Het balkon moet zo groot mogelijk zijn. De ruimte moeten verdelen tussen wasgoed en stoel is niks”.

De tabellen in de bijlage zetten voor de gemeente Katwijk (tabel 1 - ook hieronder) en per kern/wijk (tabellen 2-6) de huidige woning van respondenten naast het gewenste volgende woningtype.

Gemeente Katwijk	huidige woning	gewenste volgende
Appartement met lift	28%	43%
Appartement zonder lift	6%	1%
Beneden- of bovenwoning	3%	3%
Maisonette	2%	0%
Rij- of hoekwoning	62%	2%
Twee-onder-een-kapwoning	9%	0%
Vrijstaand huis	8%	1%
(Patio)bungalow	1%	4%
Verpleeg- of verzorgingshuis	0%	3%
Groepswoning	0%	2%
Specifieke seniorenwoning	2%	25%
Anders	1%	17%

Waar in alle kernen/wijken de meeste respondenten momenteel in een eengezinswoning wonen, gaat de voorkeur voor de volgende woning uit naar een appartement met lift of een specifieke seniorenwoning. Het appartement met lift wint daarbij van de specifieke seniorenwoning vanwege de brede definitie van de laatste. Tegelijkertijd blijkt uit de toelichtingen en de gesprekken met bewoners tijdens de workshops dat er wel degelijk vraag is naar woningen die naast levensloopbestendigheid en comfort ook iets extra's bieden. Denk aan een appartementenblok met een gemeenschappelijke voorziening, betaalbare tuinpatio's, of woningen die zich bijvoorbeeld onderscheiden in duurzaamheid, architectuur of zorginkoop. Uitgangspunt in alle

nieuwbouwprojecten moet in elk geval zijn: vraaggestuurd en aansluitend op de (latente) behoeften van senioren.

“Als het betaalbaar is – rond de 20 euro per maand misschien – zou ik wel iets gezamenlijks willen. Een paar hometrainers, een zwembad, fitness ...”.

Een andere groep geeft aan graag in de huidige woning oud te willen worden. Dit betekent dat er ook aanpassingen aan de bestaande woningen nodig zijn. Bijvoorbeeld het uitbouwen van de benedenverdieping en het aanpassen of verplaatsen van de badkamer. Het (tijdelijk) plaatsen van een mantelzorgwoning in de tuin zou bovendien eenvoudiger gemaakt moeten worden. Op een ander vlak zouden ook vloerverwarming en vloerkoeling tot een soort van standaard gemaakt kunnen worden.

“Wij wonen aan de hoofdstraat in Valkenburg. We hebben ons huis zelf gebouwd, 15 jaar geleden. Als we willen kunnen we ook beneden wonen. Maar misschien wordt het op den duur wel te groot. Stel dat we dan willen verhuizen, zouden we domotica belangrijk vinden. Bijvoorbeeld op afstand bedienbare gordijnen”.

“De kinderen bij mij in wonen?? Neeeeee. Er woont er één in Apeldoorn en één in Almere. Dat gaan ze niet doen hoor. En als ze hier zouden wonen ook niet. Nee nee”.

4. Openbare ruimte

Er is behoefte onder de 60-plussers om lekker te wandelen in zowel de dorpskernen, de wijken als in het buitengebied. Daarbij bestaat er een voorkeur voor routes die niet te lang zijn. Liever een netwerk van korte routes dus, dan een aantal hele lange. Voor het

buitengebied van Rijnsburg wordt specifiek Moleneind genoemd als plek waar zo’n wat kortere route heel goed zou kunnen passen.

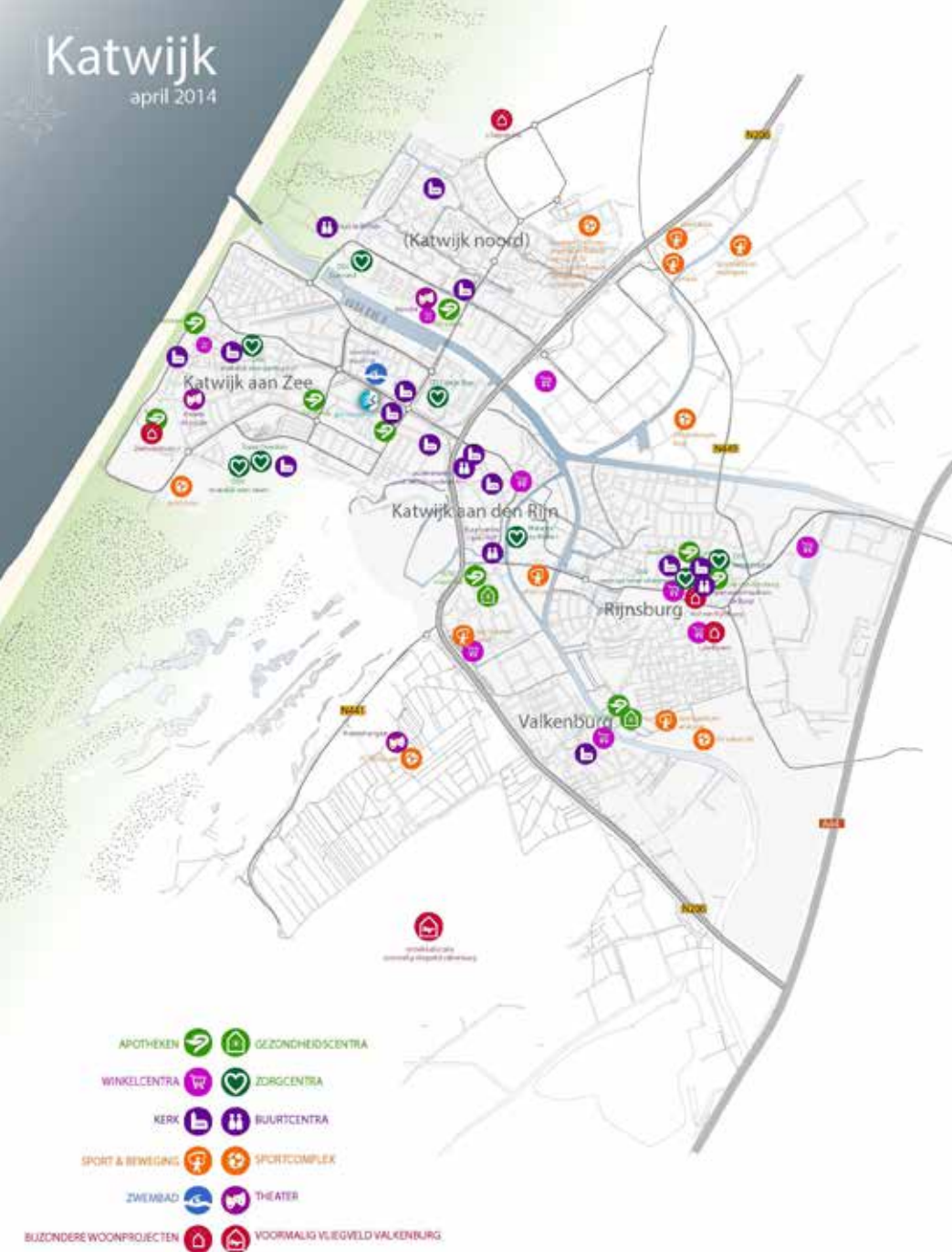
Een en ander geldt voor bestaande buurten, maar zeker ook voor nieuwe plannen. Ruimte voor parken en wandelen wordt door de 60-plusser hoog gewaardeerd. Bankjes en toiletten zijn ook handig in zo’n goede structuur. En goede verlichting. En oplaadpunten voor elektrische vervoersmiddelen.

Vertalend naar het product wandelpad of trottoir leidt dat ook tot de wens om deze goed toegankelijk te houden en te beheren. Specifiek genoemd worden hoge boomwortels die in looproutes obstakels vormen voor scootmobiels en rollators. Plant bomen met lage wortels is het advies. Los daarvan is er aandacht voor het zo drempelloos mogelijk zijn van paden en trottoirs door goede op- en afritten voor rollators en scootmobiels. Ook een goede breedte van trottoirs is fijn. Op de stoep geparkeerde auto’s en fietsen kunnen de doorgang belemmeren. Daarvoor zijn dan weer voldoende en parkeerplaatsen voor auto en fietsen (vooral bij de Hema) nodig in de directe omgeving van de plekken die je als 60-plusser wilt bezoeken. Die parkeerplaatsen voor auto’s zijn bovendien bij voorkeur breed genoeg om een deur goed te kunnen openen en tegelijkertijd betaalbaar of liefst gratis. Een mooie uitdaging!

“Je moet elkaar wel kunnen passeren op de stoep. Anders valt er iemand vanaf”.

Bij ingrijpende veranderingen in de openbare ruimte zien de 60-plussers graag dat er overleg met de buurt wordt gevoerd. Een en ander in de lijn van het toegenomen belang van cocreatie in het algemeen.

“Luchtkwaliteit is ook van belang. Niet teveel uitlaatgassen en fijnstof”.

5. Voorzieningen

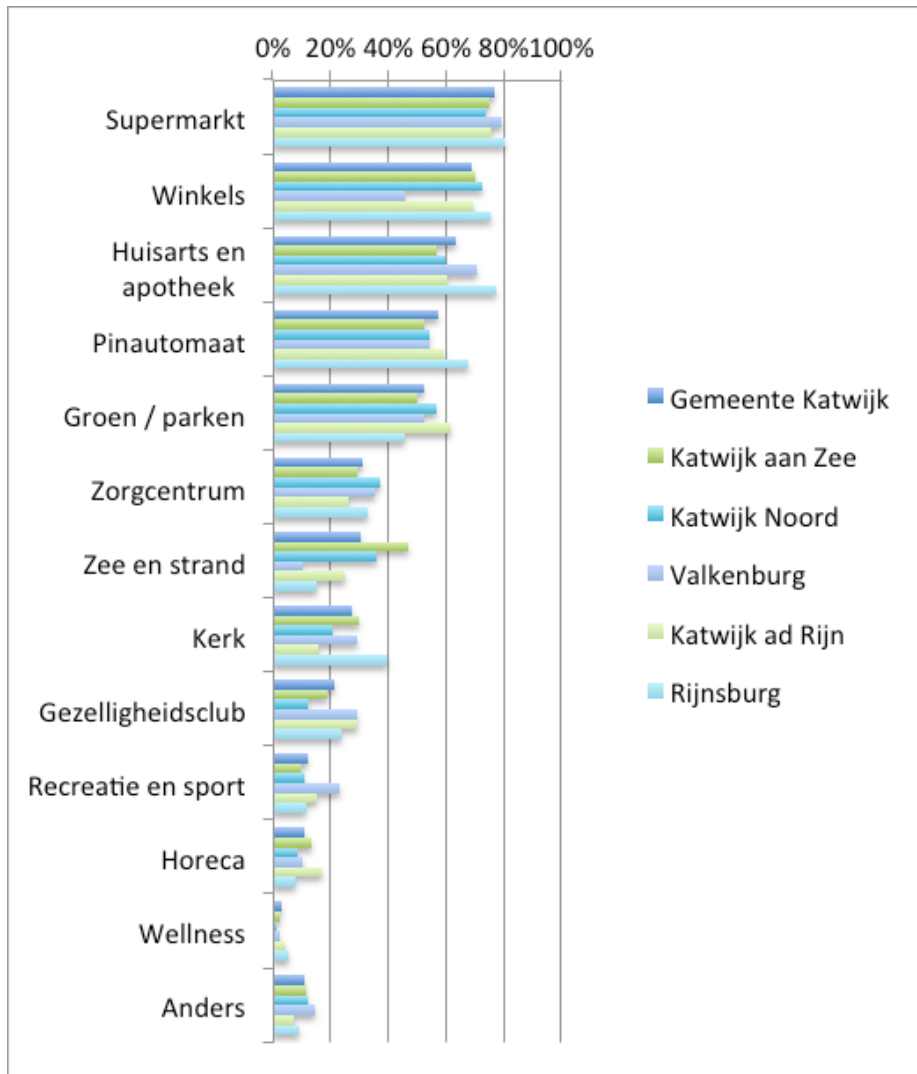
De aanwezigheid en kwaliteit van voorzieningen dragen in hoge mate bij aan de leefbaarheid van een omgeving. Daarbij gaat het om de nabijheid vanuit een seniorenwoning en om een brede range van voorzieningen. In de enquête hechten de respondenten in hoge mate waarde aan de nabijheid (en bereikbaarheid) van supermarkten en winkels. Tussen de verschillende kernen en wijken bestaan nauwelijks verschillen, behalve dan dat in Valkenburg een duidelijk mindere behoefte lijkt te bestaan aan winkels in de directe woonomgeving. Mogelijk ook dat dit verband houdt met het mindere winkelaanbod aldaar.

Naast winkels zijn ook een huisartsenpost, pinautomaat en groen voorzieningen die de respondent belangrijk vindt op korte afstand van de eigen woning. Andere voorzieningen, zoals een gezelligheidsclub of een zorgcentrum mogen best op iets grotere afstand te vinden zijn. Goed openbaar vervoer met veel haltes is ook gewenst, zo blijkt uit de gesprekken tijdens de workshops.

In de economische crisis en de veranderingen in de samenleving door onder meer internet en andere technologische innovaties ligt wel een risico voor het voorzieningenaanbod. Zo constateren de deelnemers aan de bijeenkomsten dat in bijvoorbeeld Katwijk aan den Rijn steeds minder voorzieningen aanwezig zijn en dat steeds vaker winkelpanden leegstaan, terwijl een gevarieerd aanbod gewenst is. De vraag wordt gesteld of de huurniveaus van winkelruimten er niet mee te maken hebben dat (wijk)winkels afhaken. De leegstaande winkelpanden zouden wellicht ook (tijdelijk) ruimte kunnen bieden aan ontmoetingsfuncties of andere voorzieningen.

“Als je voorzieningen in je woongebouw of vlakbij hebt, heb je ook contact met elkaar. Dat is goed voor de gemeenschapszin”.

Figuur: gewenste voorzieningen in de directe omgeving

Bron: Enquête 60-plussers Katwijk 2014

6. Locaties en referenties

In de bijeenkomsten zijn ook diverse woonlocaties de revue gepasseerd. Er zijn zowel locaties genoemd die in de ogen van de deelnemers interessant zouden kunnen zijn voor de nieuwbouw van seniorenwoningen, alsook goede gerealiseerde projecten die in hun optiek een mooi referentiekader bieden. In de navolgende opsomming is dan ook geen rekening gehouden met eventuele procedurele kansen en beperkingen die er zouden kunnen zijn. Ook geven we in deze opsomming geen waardeoordeel over de genoemde plekken en voorbeelden.

Interessante plekken voor nieuwbouw:

- Locatie kringloopwinkel aan de Sandtlaan in Rijnsburg
- Oud schoolgebouw aan de Korte Vaart in Rijnsburg
- De seniorenwoningen aan het Zwammerveld en De Wei in Valkenburg als herontwikkeling / sloop en nieuwbouw omdat ze niet meer aan de eisen van deze tijd voldoen
- De locatie langs de 10 Meilaan
- De Lange Vaart in Rijnsburg
- De zoutopslag bij de Rabobank
- De Wilbert, als deze locatie vrijkomt
- De Grote Beer, bij Digros

“De Woerd gaat weg. Dat zou een geweldige plek zijn voor seniorenwoningen”.

Genoemde voorbeelden:

- De woningen zoals DSV die in Haven fase II realiseert
- De seniorenwoningen aan de Hugo de Groothof spreken als locatie erg aan (nabij de zee)
- Rijnweide in Valkenburg, toen er voorzieningen zoals bibliotheek en activiteiten in hetzelfde gebouw waren

- Apparterra van Van Rhijn
- Het project van Dunavie de Kersenbloem in Rijnsburg wordt geroemd, het is alleen veel te ver van het centrum. Senioren gaan met de taxi boodschappen doen.
- De Tulpenstraat is populair, dicht bij de winkels en fraaie woningen met mooie zonligging
- De Waterkers in Rijnsburg
- Serviceflat Schouwenhove in Leiden, als mooie combinatie van comfortabel wonen en voorzieningen

“Wij wonen al 30 jaar in Katwijk aan den Rijn. Wij zijn dus import, haha. We wonen geweldig. Aan de Rijnstraat, tussen de voorzieningen. Als de kleinkinderen komen lopen we eerst naar de bakker, voor het bolletje, dan naar de slager, voor het plakje worst... en dan naar het strand”.

“Op de Katwijkerweg staat een heel klein huisje... Kennen jullie dat? Dat is een modelwoning!!”

7. Samenleving

De participatiesamenleving gaat ervan uit dat mensen zelf meer doen, bijvoorbeeld als vrijwilliger. Tijdens de bijeenkomsten zoeken naar een balans tussen enerzijds het actief zijn als vrijwilliger – bijvoorbeeld vanuit de kwaliteit van de samenleving of de eigen gezondheid – en anderzijds de mogelijke concurrentie met bestaande betaalde arbeidskrachten. Overigens is de vrijwillige inzet in Katwijk al behoorlijk groot: tijdens de bijeenkomsten geeft zo’n beetje de helft van de zaal aan iets te doen in de vrijwillige sfeer. Een bevestiging van de Katwijkse betrokkenheid bij de leefomgeving en bij elkaar.

Ook is er behoefte aan veiligheid. Zeker ook de perceptie van veiligheid is dan belangrijk. Wellicht kan de wijkagent meer op de fiets door de wijk.

8. Nog enkele vragen tot slot

De deelnemers stelden nog enkele vragen, die niet zo één, twee, drie te beantwoorden zijn:

Kan er een dokterspost komen in het centrum van Katwijk aan Zee?

Waarom wil de gemeente vakantiehuisjes aanpakken wanneer het zo belangrijk wordt dat je in de buurt van je kinderen woont?

Als ik langer thuis moet blijven wonen en er is geen financieel haalbare optie om te verhuizen naar een appartement, waarom wil Dunavie de heg die Dunavie om mijn tuin heeft gezet dan niet onderhouden?

Oudere mensen zouden het fijn vinden als je kunt parkeren bij voorzieningen. Daarom zou de bibliotheek en de weekmarkt niet in het centrum moeten komen omdat je daar niet (voor de deur) kan parkeren.

Er is frustratie aangaande Dunavie vanuit de puntentelling. Als mensen een eigen huis hebben kunnen ze wel naar een seniorenwoning maar als hun eigen huis niet is verkocht binnen 3 jaar dan moeten ze weer terug naar hun eigen huis. Waarom deze regeling?

“Dag Annie! Ha, zo zie ik m’n oude buurvrouw nog eens...”

Mooiste plekjes van Katwijk ...

In de online enquête is respondenten gevraagd aan te geven wat zij het mooiste plekje in de gemeente Katwijk vinden. Veelvuldig genoemd: het strand, de duinen, het centrum van de dorpskern, voorzieningen, de natuur, diverse rustige straten, diverse levendige plekjes, “waar ik woon” en uitzicht. Hieronder een kleine selectie van typerende quotes.

“De Hogeweg, de even huisnummers. Er staan prachtige grote huizen met soms enorme achtertuinen. Zo’n huis zou ik later wel met een aantal mensen willen kopen. (Als ik ooit zou willen verhuizen, nu woon ik ook met man en zus en zwager in een groot huis, waar vroeger ook nog mijn vader en de 2 kinderen van mijn zus woonden). Zo’n 3-generatiehuis heeft voor elke generatie een meerwaarde”.

“Bij mij op het balkon. Omdat ik overal heen kan kijken”.

“De nieuwe boulevard is op weg mijn favoriete plek te worden, gaat er met de week mooier uitzien. Had grote bedenkingen tegen de ophoging van de waterkeringen, maar het resultaat is heel goed geslaagd”.

“Het strand en de duinen, daar kan ik heerlijk lopen met mijn hond. Geniet van de ruimte en de frisse lucht”.

“Omgeving Berkenlaan/Populierenlaan. Een rustige omgeving, direct in de natuur en nabij de duinen en op loopafstand van diverse winkelcentra. Nabijheid van toegang tot openbaar vervoer”.

“Achter de Oude kerk, levendig! Aan de Laan Nieuw Zuid, zon!”

“Waar ik nu woon: rustige buurt, goed uitzicht, beste burens, lopend de trap op en af voor de nodige beweging”.

“Mijn eigen huis natuurlijk”.

“Dat is een lastige vraag. Katwijk heeft n.l. veel mooie plekjes”.

“De plek waar ik woon aan de Oude Rijn. Prachtig zicht op het water.

- De plek van de dorpskerk in Katwijk aan den Rijn. Mooi idyllisch beeld.
- De duinen. Prachtige, steeds wisselende natuur.
- Het strand en de zee. De zee is elke dag anders. Hoe mooi kan het zijn met de strandlopertjes, de meeuwen - hoe hinderlijk soms ook - en het prachtige licht”.

“Koomans plein met Laurentiuskerk, mooi historisch plekje Rijnsburg. Om de oude witte kerk in Katwijk, historisch en vlak bij zee en strand”.

“Mijn torenflat met uitzicht op Leiden en omgeving en uitzicht op de Rijn en de zee (12 hoog). Prachtige wolken, vogels die af en aan vliegen, uitzicht op parkje langs de Rijn”.

“Rijnsoever, vanwege het vele groen en waterpartijen en wandelparken”.

“Katwijk aan den Rijn, oude dorpskern. Waarom? Dorpsgevoel”.

“Mag dat ook in Valkenburg zijn. Zwammerveld. Je hebt uitzicht, kinderen gaan naar school, je ziet dus leven. Gelijkvloers en toch op je zelf! Helaas zijn de winkels iets verder, maar kan nog. De ruimte in Rijnweide was een goed onderkomen voor ouderen, maar helaas gesloten en nog niets nieuws”.

“Boulevard, vanwege het feit dat hier nog “normale” huizen staan in plaats van alleen maar hotels zoals in Noordwijk”.

Zak geld besteden aan ...

In de online enquête is respondenten ook de hypothetische kwestie voorgelegd dat zij een zak geld te besteden zouden hebben ten behoeve van de gemeente, met daarbij de vraag: wat zou u met dit geld doen? De meest voorkomende antwoordcaterogieën waren: woningen voor senioren bouwen, investeren in infrastructuur of expliciet in veilige en goed begaanbare fiets- en wandelroutes, de N206 ondertunnelen. investeren in groen, investeren in zorg en investeren in cultuur (theater). De antwoorden geven een indruk van de problemen en kansen die inwoners zelf zien in de gemeente Katwijk en dus op een manier aandacht verdienen. Hieronder enkele quotes uit de enquête.

“Oude Kerk wit maken.”

“Dan laat ik de N-206 vanaf het viaduct bij de Rooms Katholieke kerk ondertunnelen tot voorbij het molenblok. De ruimte die daarboven ontstaat zou ik gebruiken om huur seniorenwoningen te bouwen om een zorgcentrum heen, waar een leefgemeenschap kan ontstaan waar de vitale ouderen graag wonen en nog iets kunnen betekenen voor hun hulpbehoevende medemens. Anders dan waar de thuiszorg door heel Katwijk heen hoeft te crossen om de nodige zorg te leveren aan ouderen die in afzondering leven ondanks de reuring buiten de deur. Kortom een gezellige leefomgeving voor ouderen die ook op hun oude dag het gevoel hebben een belangrijke bijdrage te leveren aan de vergrijzende samenleving. Participatie heet dat geloof ik, maar dan moet dat wel worden gefaciliteerd. Beloon de oudere mens voor hun inzet in de voorgaande jaren van hun leven en laat ze het vermogen dat ze eventueel hebben opgebouwd nuttig besteden en ruimte maken voor de jeugd anders dan te worden opgenomen in een gesloten afdeling van een verpleeghuis”.

“Aan goede doelen geven”.

“Alle uitheemse bomen vervangen door inheemse soorten”.

“Zo veel mogelijk zonnepanelen aanbrengen op de sociale huurwoningen. Of subsidie geven aan de huurders om zonnepanelen aan te brengen”.

“In elke wijk een centrum beginnen waar de ouderen kunnen recreëren, bijvoorbeeld reparatieclubs, handwerk of breiclubjes. Ouderen helpen om hun klusjes zelf te doen, repareren en dergelijke. Samen iets opzetten. Dan komen ouderen niet in een isolement”.

“Pot kan nooit zo groot zijn voor al mijn wensen”.

“Geef het aan degene die het echt nodig hebben, er staan zoveel mensen te bedelen bij supermarkten, dit moeten wij doodeenvoudig niet willen en het is nog Bijbels ook”.

“Dit is een droom van mij: ik zou regelen dat voor jongeren tot 18 jaar en voor ouderen boven de 60 jaar sportbeoefening op alle niveaus, dus ook sportscholen, gratis was. Ik zou een ommekeer willen bewerkstelligen van café- of TV hangen naar actief sportief bezig zijn. Een actief beleid, waardoor jongeren en ouderen uitgedaagd worden om aan sport te doen, zal in heel veel opzichten de fysieke maar ook de geestelijke gezondheid van de Katwijkse bevolking verbeteren”.

“Grond zien te kopen en bouwen voor starters en senioren. Liefst deze projecten met elkaar vermengen zodat senioren om blijven gaan met de jongere generaties en hulp gegeven kan worden van beide kanten. B.v. Oppassen aan de ene kant en sociale controle op gezondheid/vereenzaming van de andere kant”.

Bijlage

Tabel 1 – Huidige en gewenste volgende woning gemeente Katwijk

Gemeente Katwijk	huidige woning	gewenste volgende
Appartement met lift	28%	43%
Appartement zonder lift	6%	1%
Beneden- of bovenwoning	3%	3%
Maisonette	2%	0%
Rij- of hoekwoning	62%	2%
Twee-onder-een-kapwoning	9%	0%
Vrijstaand huis	8%	1%
(Patio)bungalow	1%	4%
Verpleeg- of verzorgingshuis	0%	3%
Groepswoning	0%	2%
Specifieke seniorenwoning	2%	25%
Anders	1%	17%

Bron: Enquête 60-plussers Katwijk 2014

Tabel 2 – Huidige en gewenste volgende woning Rijnsburg

Rijnsburg	huidige woning	gewenste volgende
Appartement met lift	14%	41%
Appartement zonder lift	3%	2%
Beneden- of bovenwoning	3%	3%
Maisonette	1%	1%
Rij- of hoekwoning	47%	2%
Twee-onder-een-kapwoning	12%	0%
Vrijstaand huis	11%	0%
(Patio)bungalow	3%	5%
Verpleeg- of verzorgingshuis	0%	3%
Groepswoning	0%	3%
Specifieke seniorenwoning	3%	27%
Anders	3%	15%

Bron: Enquête 60-plussers Katwijk 2014

Tabel 3 – Huidige en gewenste volgende woning Valkenburg

Valkenburg	huidige woning	gewenste volgende
Appartement met lift	13%	28%
Appartement zonder lift	2%	0%
Beneden- of bovenwoning	2%	2%
Maisonette	0%	2%
Rij- of hoekwoning	54%	0%
Twee-onder-een-kapwoning	13%	0%
Vrijstaand huis	13%	4%
(Patio)bungalow	0%	2%
Verpleeg- of verzorgingshuis	0%	4%
Groepswoning	0%	2%
Specifieke seniorenwoning	2%	35%
Anders	0%	20%

Bron: Enquête 60-plussers Katwijk 2014

Tabel 4 – Huidige en gewenste volgende woning Katwijk aan Zee

Katwijk aan Zee	huidige woning	gewenste volgende
Appartement met lift	32%	39%
Appartement zonder lift	7%	1%
Beneden- of bovenwoning	2%	3%
Maisonette	4%	0%
Rij- of hoekwoning	46%	3%
Twee-onder-een-kapwoning	3%	0%
Vrijstaand huis	2%	1%
(Patio)bungalow	1%	2%
Verpleeg- of verzorgingshuis	0%	3%
Groepswoning	1%	1%
Specifieke seniorenwoning	2%	28%
Anders	1%	19%

Bron: Enquête 60-plussers Katwijk 2014

Tabel 5 – Huidige en gewenste volgende woning Katwijk Noord

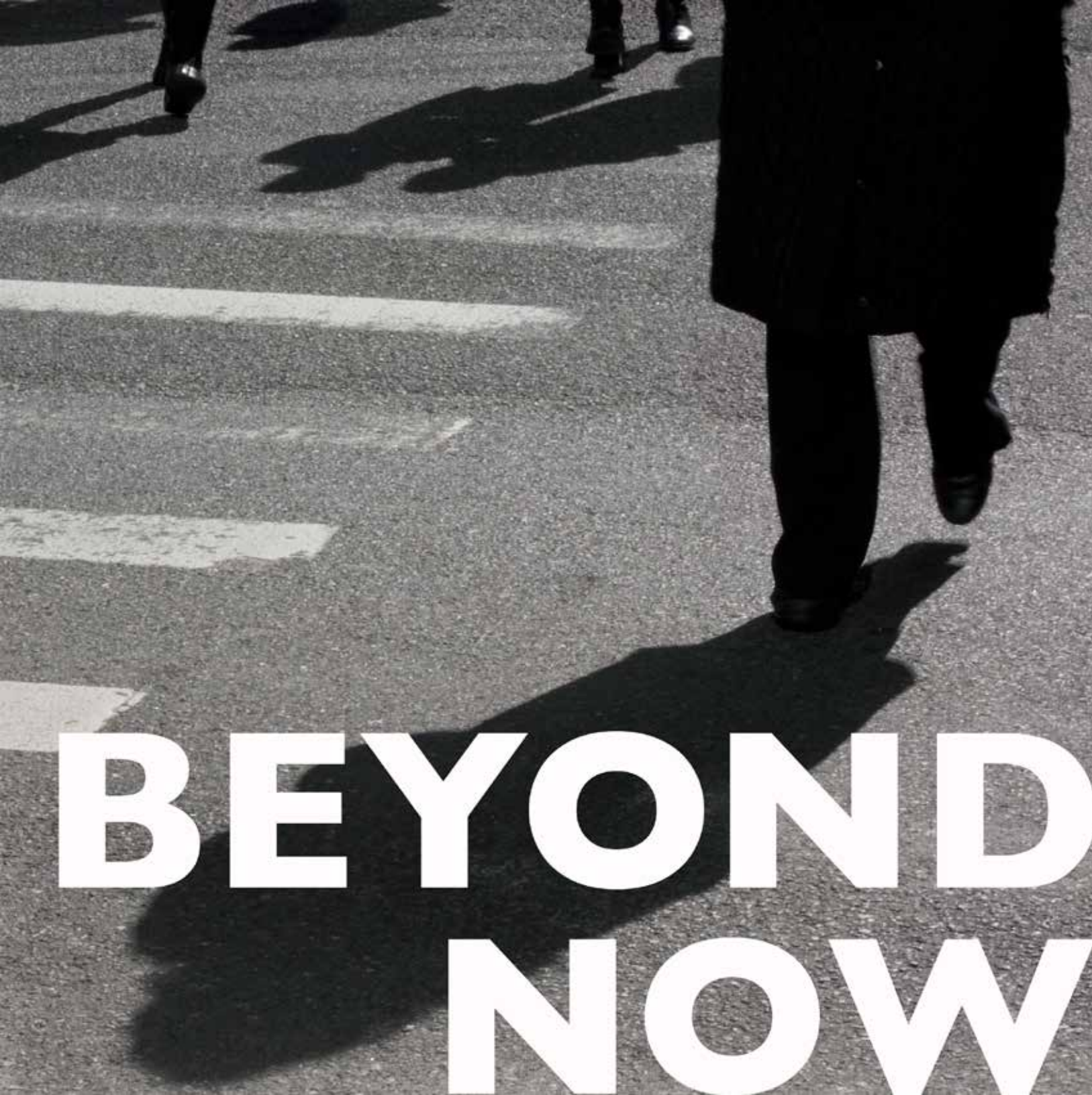
Katwijk Noord	huidige woning	gewenste volgende
Appartement met lift	20%	53%
Appartement zonder lift	8%	0%
Beneden- of bovenwoning	1%	1%
Maisonette	0%	0%
Rij- of hoekwoning	69%	1%
Twee-onder-een-kapwoning	0%	0%
Vrijstaand huis	2%	0%
(Patio)bungalow	0%	8%
Verpleeg- of verzorgingshuis	0%	4%
Groepswoning	0%	2%
Specifieke seniorenwoning	1%	17%
Anders	0%	13%

Bron: Enquête 60-plussers Katwijk 2014

Tabel 6 – Huidige en gewenste volgende woning Katwijk aan den Rijn

Katwijk aan den Rijn	huidige woning	gewenste volgende
Appartement met lift	21%	51%
Appartement zonder lift	5%	2%
Beneden- of bovenwoning	3%	2%
Maisonette	1%	0%
Rij- of hoekwoning	48%	2%
Twee-onder-een-kapwoning	11%	0%
Vrijstaand huis	11%	0%
(Patio)bungalow	0%	3%
Verpleeg- of verzorgingshuis	0%	3%
Groepswoning	0%	2%
Specifieke seniorenwoning	0%	21%
Anders	1%	16%

Bron: Enquête 60-plussers Katwijk 2014

BEYOND NOW

© Beyond Now

ir. Alex Sievers MCD
Annelies van der Nagel MSc

www.beyondnow.nl